

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор НТУ «ХПІ»

Євген СОКОЛ

2021 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ОХОРОНА ПРАЦІ»**

**Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»
галузь знань 26 «Цивільна безпека»
Кваліфікація: Магістр з цивільної безпеки**

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ НТУ «ХПІ»

Голова Вченої ради

Леонід ТОВАЖНЯНСЬКИЙ

Протокол № 5 від «28» травня 2021 р.

Харків 2021 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	26 «Цивільна безпека»
Спеціальність	263 «Цивільна безпека»
Кваліфікація	Магістр з цивільної безпеки

СХВАЛЕНО

Робочою групою зі спеціальності 263 «Цивільна безпека»

Гарант освітньої програми

_____ Валентина РАЙКО

«__» _____ 2021 р.

РЕКОМЕНДОВАНО

Методичною радою НТУ «ХПІ»
Заступник голови методичної ради

_____ Руслан МІГУЩЕНКО

«__» _____ 2021 р.

ПОГОДЖЕНО

Завідувач кафедри безпеки праці та навколишнього середовища

_____ Вячеслав БЕРЕЗУЦЬКИЙ

«__» _____ 2021 р.

ПОГОДЖЕНО

Директор навчально-наукового інституту
механічної інженерії і транспорту

_____ Віталій СПІФАНОВ

«__» _____ 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказом ректора Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» від «__» _____ 20__ р. № _____

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Продуктивні зауваження та відгуки на проект освітньої-професійної програми одержано від:

1. Трошина Георгія директора науково-виробничого підприємства «Машинобудівник».
2. Пастухова Миколи підприємця, к.т.н, доц.
3. Вінник Аліни, випускниці каф. «Охорона праці та навколишнього середовища НТУ «ХП», гр. МІТ-53мп

ПЕРЕДМОВА

Розроблено на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для другого (магістерського) рівня робочою групою спеціальності 263 «Цивільна безпека» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» у складі:

Голова робочої групи (гарант програми) – Валентина РАЙКО, кандидат технічних наук, професор, професор кафедри безпеки праці та навколишнього середовища НТУ «ХПІ».

Члени проектної групи:

1. Вячеслав БЕРЕЗУЦКИЙ – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки праці та навколишнього середовища НТУ «ХПІ».

2. Семенов Євгеній Олександрович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки праці та навколишнього середовища НТУ «ХПІ».

3. Помішкіна Ірина Леонідівна, випускниця каф. «Безпека праці та навколишнього середовища» НТУ «ХПІ», гр. МІТ-М620.

**ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ПРОГРАМИ ЗА
СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 263 «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту, кафедра безпеки праці та навколишнього середовища
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський), магістр з цивільної безпеки
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Охорона праці»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат УД № 21003304, термін дії до 01.07.2024 р.
Цикл / рівень програми	FQ-EHEA – другий цикл, QF LLL – 7 рівень, НРК – 7 рівень
Передумови	Передумови Бакалавр, спеціаліст, магістр
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Відповідно до терміну дії сертифікату про акредитацію
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/study-magistr/
2 – Мета освітньої програми	
Формування особистості фахівця, здатного вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми в галузі управління цивільною безпекою, здатних до практичної діяльності, які володіють належними компетентностями, необхідними для ідентифікації та оцінки потенційних джерел небезпек різного характеру при експлуатації об'єктів господарювання.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань: 26 «Цивільна безпека» Спеціальність: 263 «Цивільна безпека»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма магістра базується на системі загальнонаукових і спеціальних методів, професійних методик, необхідних для підготовки фахівців з питань цивільної і техногенної безпеки та охорони праці.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта у сфері професійної підготовки в галузі забезпечення цивільної безпеки та охорони праці.

Особливості програми	Програмою передбачено оволодіння основними методами науково-дослідної роботи та обов'язкова переддипломна практика за освітньою компонентою охорони праці у провідних фахових підприємствах і організаціях.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійні назви робіт за ДК 003:2010: 1229.7 Начальник оперативного відділу (сфера цивільного захисту); 1229.7 Начальник підрозділу оперативно-рятувальної служби з профілактичних заходів цивільного захисту; 2149.2 Інженер з аварійно-рятувальних робіт; 2149.2 Інженер оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; 2149.2 Інженер з охорони праці; 2149.2 Експерт технічний з промислової безпеки; 2412.2 Страховий експерт з охорони праці; 2412.2 Експерт з умов праці.
Подальше навчання	Продовження навчання у ВНЗ України та за кордоном на третьому (освітньо–науковому) рівні вищої освіти, а також підвищення кваліфікації і отримання додаткової післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, консультацій, самостійного вивчення, виконання курсових робіт на основі опрацювання підручників, посібників, періодичних наукових видань, використання мережі Інтернет.
Оцінювання	Поточний та підсумковий контроль знань (опитування, контрольні та індивідуальні завдання, тестування тощо), заліки та іспити (усні та письмові), презентації, кваліфікаційна робота, захист звіту з практики, публічний захист кваліфікаційної роботи.

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері цивільної безпеки.
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК3. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (визначені стандартом вищої освіти спеціальності)	<p>СК1. Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності.</p> <p>СК2. Здатність до превентивного і оперативного(аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності.</p> <p>СК3. Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обґрунтування проектів, планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільної безпеки.</p> <p>СК4. Здатність до застосування інноваційних підходів, сучасних методів, спрямованих на регулювання техногенної та виробничої безпеки.</p> <p>СК5. Здатність до створення і реалізації інноваційних продуктів і заходів у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК7. Здатність організовувати та проводити моніторинг за визначеними об'єктами, явищами та процесами, аналізувати його результати та розроблювати науково-обґрунтовані рекомендації на підставі отри-</p>

	<p>маних даних. СК8. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців та нефахівців.</p>
7 – Результати навчання	
<p>Результати навчання за спеціальністю (визначені стандартом вищої освіти спеціальності)</p>	<p>РН1. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері цивільної безпеки. РН2. Ефективно управляти складними робочими процесами у сфері цивільної безпеки, у тому числі непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів; об'єктивно оцінювати результати діяльності персоналу та колективу. РН3. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки. РН4. Розробляти і реалізовувати соціально-значущі проекти у сфері цивільної безпеки та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, технічних та правових аспектів. РН5. Розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки. РН6. Визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві та оцінювати можливі наслідки та ризики. РН7. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення під час розв'язання практичних та/або наукових задач. РН8. Здійснювати техніко-економічні розрахунки заходів у сфері професійної діяльності. РН9. Спілкуватися іноземною мовою усно і письмово в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності. РН10. Доносити професійні знання, власні обґрунтування та висновки до фахівців та широкого загалу, володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення навчальних занять.</p>

	<p>PH11. Розв'язувати проблеми у нових або незнайомих ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації, оцінювати ризики, здійснювати відповідні дослідження.</p> <p>PH12. Визначати показники та характеристики продукції, процесів, послуг щодо їх відповідності вимогам стандартів під час розв'язання практичних та/або наукових задач.</p> <p>PH13. Оцінювати відповідність правових, організаційних, технічних заходів по забезпеченню техногенної безпеки та безпеки праці вимогам законодавства під час професійної діяльності.</p> <p>PH14. Здійснювати прогнозування, оцінку ризику під час професійної діяльності та можливості відповідних підрозділів щодо реагування на надзвичайні ситуації та події.</p> <p>PH15. Аналізувати та оцінювати стан забезпечення цивільного захисту, техногенної та виробничої безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж.</p> <p>PH16. Приймати ефективні рішення у складних непередбачуваних умовах, визначати цілі та завдання, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ресурси.</p> <p>PH17. Відшукувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Відповідає кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 347 від 10.05.2018).
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвер-

	дження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р., № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 347 від 10.05.2018).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відповідає технологічним вимогам щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р., № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 347 від 10.05.2018). Інформація про освітньо-професійну діяльність в рамках даної програми підготовки магістрів, доступна на офіційному сайті НТУ «ХП» http://www.kpi.kharkov.ua/ukr/ і випускаючої кафедри безпеки праці та навколишнього середовища: http://www.kpi.kharkov.ua/ukr/department/ohorona-pratsita-navkolishnogo-seredovishha/ . Методичне забезпечення освітнього процесу доступно за адресою: http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/2354
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» та вищими навчальними закладами України.
Міжнародна кредитна мобільність	Академічна мобільність на основі двосторонніх договорів між Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» та Мішкольцьким університетом (Угорщина), Університет Щецина (Польща).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе після вивчення курсу української мови.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Код	Компоненти освітньої програми (дисципліни, проекти/роботи, практика, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
1.1 Загальна підготовка			
ЗП 1	Інтелектуальна власність	3,0	Залік
ЗП 2	Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами	3,0	Залік
ЗП 3	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3,0	Залік
1.2 Спеціальна (фахова)			
СП 1	Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності	5,0	Іспит
СП 2	Системний аналіз у вирішенні задач професійної та промислової безпеки	4,0	Залік
СП 3	Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку	4,0	Залік
СП 4	Основи наукових досліджень	3,0	Іспит
СП 5	Безпека праці та професійної діяльності	4,0	Іспит
СП 6	Техногенно-економічний аналіз професійної та промислової безпеки	4,0	Залік
СП 7	Соціальна відповідальність	4,0	Залік
СП 8	Переддипломна практика	13,0	Залік
СП 9	Атестація	17,0	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
2.1 Дисципліни професійної підготовки за блоками			
Профільований пакет дисциплін 01 «Охорона праці»			
ВП1.1	Устаткування та проектування інженерних систем по забезпеченню професійної та промислової безпеки	4,0	Іспит
ВП1.2	Ризик менеджмент використання обладнання та технологій	6,0	Іспит
ВП1.3	Організація безпечного електроспоживання	4,0	Іспит
Профільований пакет дисциплін 02 «Техногенна безпека»			
ВП2.1	Теоретичні основи експериментальних досліджень з цивільної безпеки	4,0	Іспит
ВП2.2	Експертно-аналітична оцінка устаткування підвищеної небезпеки	6,0	Іспит
ВП2.3	Інституційні основи прийняття рішень з попередження та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій	4,0	Іспит
2.2 Дисципліни вільного вибору згідно переліку			
ВВП	Дисципліни	9,0	
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ЗА ТЕРМІН ПІДГОТОВКИ		90,0	

3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1 семестр

ЗП1 Інтелектуальна власність
(3 кредити)

ЗП2 Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами (3 кредити)

ЗП3 Іноземна мова за професійним спрямуванням (3 кредити)

СП1 Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничого господарської діяльності (5 кредитів)

СП2 Системний аналіз у вирішенні задач професійної та промислової безпеки (4 кредити)

СП5 Безпека праці та професійної діяльності (4 кредити)

СП7 Соціальна відповідальність (4 кредити)

Вибіркова дисципліна з профільованого пакета(4 кредити)

2 семестр

СП3 Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку (4 кредити)

СП4 Основи наукових досліджень (3 кредити)

СП6 Техногенно-економічний аналіз професійної та промислової безпеки (4 кредити)

Вибіркова дисципліна з профільованого пакета (4 кредити)

Вибіркова дисципліна з профільованого пакета (6 кредитів)

Дисципліна 1 ВВП (6 кредитів)

Дисципліна 2 ВВП (3 кредити)

3 семестр

Переддипломна практика (13 кредитів)

Атестація (17 кредитів)

Примітки:

Обов'язкові дисципліни загальної підготовки

Обов'язкові дисципліни фахової підготовки

Вибіркова дисципліна з профільованого пакета

Дисципліни вільного вибору студента профільної підготовки згідно переліку

Атестація та практична підготовка

4. РОЗПОДІЛ ЗМІСТУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗА ГРУПАМИ КОМПОНЕНТІВ ТА ЦИКЛАМИ ПІДГОТОВКИ

№ з/п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредитів ECTS/ %)		
		Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми	Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми	Всього за весь термін навчання
1	Загальна підготовка	9/10	-	9/10
2	Спеціальна (фахова) підготовка	58/64	-	58/64
3	Дисципліни вільного вибору	-	23/26	23/26
Всього за весь термін навчання		67/74	23/26	90/100

5. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 263 «Цивільна безпека» проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи або єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю (за рішенням ВНЗ) та завершується видачею документу встановленого зразку про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: «**Магістр з цивільної безпеки**».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

	ЗК-1	ЗК-2	ЗК-3	ЗК-4	ЗК-5	ЗК-6	ЗК-7	СК-1	СК-2	СК-3	СК-4	СК-5	СК-6	СК-7	СК-8
PH11			СП1, СП5	СП5, СП7, СП8				СП5							
PH12							ЗП2, СП3							СП1, СП3, СП8	
PH13				СП5, СП7, СП8	СП2, СП8, СП9	СП2, СП8, СП9				СП1, СП6, СП7		ЗП1, ЗП2		СП1, СП3, СП8	
PH14	ЗП1, СП4				СП2, СП8, СП9	СП2, СП8, СП9				СП1, СП6, СП7					
PH15			СП1, СП5						СП2, СП3, СП6		ЗП2, ЗП3 СП3				
PH16								СП5	СП2, СП3, СП6	СП1, СП6, СП7					
PH17			СП1, СП5					СП5							